

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 24. april 2008 truffet vedtak i

- Sak nr:** 10/08 (arkivnr: 200800199-29)
- Saken gjelder:** Klage fra A på dommerfullmektig B ved X tingrett
- Utvalgsmedlemmer:** Eva Nygaard Ottesen (leder)
Jon Høyland
Halvor Kjølstad
Trine Buttingsrud Mathiesen
Wenche Frogn Sellæg
- Offentlighet:** Vedtaket er offentlig, jf. offentlighetsloven § 2.
- Vedtak:** Klagen avvises.

Innledning:

Ved brev av 20. januar 2008 har A inngitt klage på dommerfullmektig B ved X tingrett. Klagen gjelder dommeratferd. Ved brev av 13. februar 2008 har Tilsynsutvalgets sekretariat varslet A om at klagen vurderes avvist, idet den synes for sent fremsatt. Klagen er forelagt dommerfullmektig B, som ved brev av 28. februar 2008 har avgitt uttalelse. Utvalget har videre innhentet uttalelse fra advokat C og advokatfullmektig D. A har avgitt flere supplerende bemerkninger i saken, sist i brev av 17. mars 2008. Sorenskriver E ved X tingrett er orientert om klagen, og har den 6. mars 2008 avgitt uttalelse.

Saksfremstilling:

Klagen har sin bakgrunn i X tingretts behandling av en eiendomstvist. A var saksøker i saken og dommerfullmektig B var behandlende dommer. Det ble avholdt hovedforhandling i saken 15. august 2007. Dom ble avsagt 8. november 2007.

I klagen til Tilsynsutvalget angriper A bl.a. dommerfullmektig Bs prosessledelse og opptreden i den angjeldende hovedforhandling. Klager beskriver hovedforhandlingen som et amatørmessig og ulovlig sirkus. Slektninger av motparten hetset og forstyrret fritt under forhandlingen uten at dommerfullmektig B på noen måte grep inn. Motpartens slektninger gikk flere ganger inn og ut av rettssalen med lapper til motpartens vitner på venterommet, uten at dette avstedkom noen reaksjon fra dommerens side. Under klagers kones vitneforklaring avbrøt dommeren henne flere ganger, og det ble av klager oppfattet som om dommeren talte på vegne av motparten. Motpartens advokats hånlige oppførsel etter rettsmøtets avslutning forklares ved at motparten allerede på dette tidspunkt visste at han hadde vunnet saken, og det antydes at det her er korrupsjon i bildet. I dommen finner man flere bevis for at dommerfullmektig B har hatt en partisk innstilling i saken. Det vises i denne sammenheng bl.a. til den bevisvurdering dommen baserer seg på.

Hva gjelder oversittelsen av tremånedersfristen, viser A til at han ikke var kjent med at det var mulig å klage før han hadde mottatt dommen. Han mottok ikke dommen før tre måneder etter hovedforhandlingen var avholdt. Det vil etter klagers mening være søkt å avvise en så vidt alvorlig klage, i og med at domstolen ikke selv overholder sine lovpålagte frister. Det vises endelig til muligheten for at dommerfullmektig B bevisst spekulerte i å ikke avsi dom før fristen for å inngi klage til Tilsynsutvalget var utløpt.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for behandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf. domstolloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har bedt om dette.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptre i strid med god dommerskikk, jf domstolloven § 236 første ledd. Dette krever med andre ord at dommeren kan bebreides.

Imidlertid gjelder det visse lovbestemte unntak fra denne myndigheten. En viktig begrensning i utvalgets myndighet følger av bestemmelsen i domstolloven § 236 fjerde

ledd, som sier at utvalget ikke kan ”vurdere forhold som kan overprøves etter reglene i rettspleielovgivningen for øvrig”. Det betyr at dersom et forhold kan brukes som grunnlag for anke eller gjenopptagelse, kan Tilsynsutvalget ikke vurdere dette. Det er uten betydning om ankeadgangen er benyttet eller ikke.

Det følger videre av domstolloven § 237 fjerde ledd at ”Dommeren må klages inn for Tilsynsutvalget innen tre måneder etter at forholdet som er grunnlag for klagen fant sted, eller etter at klageren ble kjent med eller burde vært kjent med dette forholdet”. Imidlertid gir samme bestemmelse anledning for utvalget til å ta en disiplinærsak opp til behandling etter klage eller av eget tiltak, forutsatt at det ikke er gått mer enn ett år siden forholdet fant sted. Loven er formulert slik at dette er en adgang utvalget har, etter vurdering på fritt grunnlag. Klager kan ikke påberope seg noen rett til behandling av klagen etter denne bestemmelsen. I forarbeidene til bestemmelsen (Ot.prp. nr 44 (2000-2001)) uttaler departementet (s. 179) om dette spørsmål at utvalget bl.a. kan ”vektlegge om klager hadde rimelig grunn til å oversitte fristen”. Videre legger departementet til grunn som en forutsetning for å ta en forsinket klage til realitetsbehandling, ”at klagen er fremsatt så snart det forhold som umuliggjorde eller sterkt vanskeliggjorde klagen er opphørt”.

Klagen ble inngitt i overkant av fem måneder etter at den angjeldende hovedforhandling fant sted. Klagefristen på tre måneder er følgelig oversittet, og klagen skal som hovedregel avvises fra behandling.

Det må en særskilt begrunnelse til for at Tilsynsutvalget i slike tilfeller skal ta klagen til behandling av eget tiltak. Manglende kjennskap til gjeldende klagefrister kan i denne sammenheng ikke tillegges avgjørende vekt. I forarbeidene fremgår det at en av faktorene i forhold til vurderingen av om en sak skal tas til behandling etter utløpet av tremånedersfristen kan være at domstolsbehandlingen ikke er avsluttet. Men det er ingen automatikk i at saken likevel tas til behandling. Det fremheves videre i forarbeidene at klagen skal settes fram umiddelbart etter det som vanskeliggjorde en tidligere fremsettelse, er opphørt. I nærværende sak er klagen fremsatt ca to og en halv måned etter at dom var avsagt. Utvalget kan på bakgrunn av ovennevnte ikke se at verken sakens art eller andre omstendigheter tilsier at utvalget bør ta saken til behandling av eget tiltak.

Den del av klagen som refererer seg til feil og uriktig bevisbedømmelse i dommen, er inngitt innenfor tremånedersfristen. Denne del av klagen refererer seg imidlertid til forhold som kunne vært gjort til gjenstand for ankeprøving, og disse klagepunktene må følgelig avvises i medhold av domstolloven § 236 fjerde ledd.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

Klagen avvises.